

Politechnika Śląska
Wydział Matematyk Stosowanej
Kierunek Informatyka

Gliwice, 30.01.2025

Politechnika Śląska

Programowanie I
Projekt Zaliczeniowy
"Bingo"

Mateusz Grabowski, gr. lab. 7

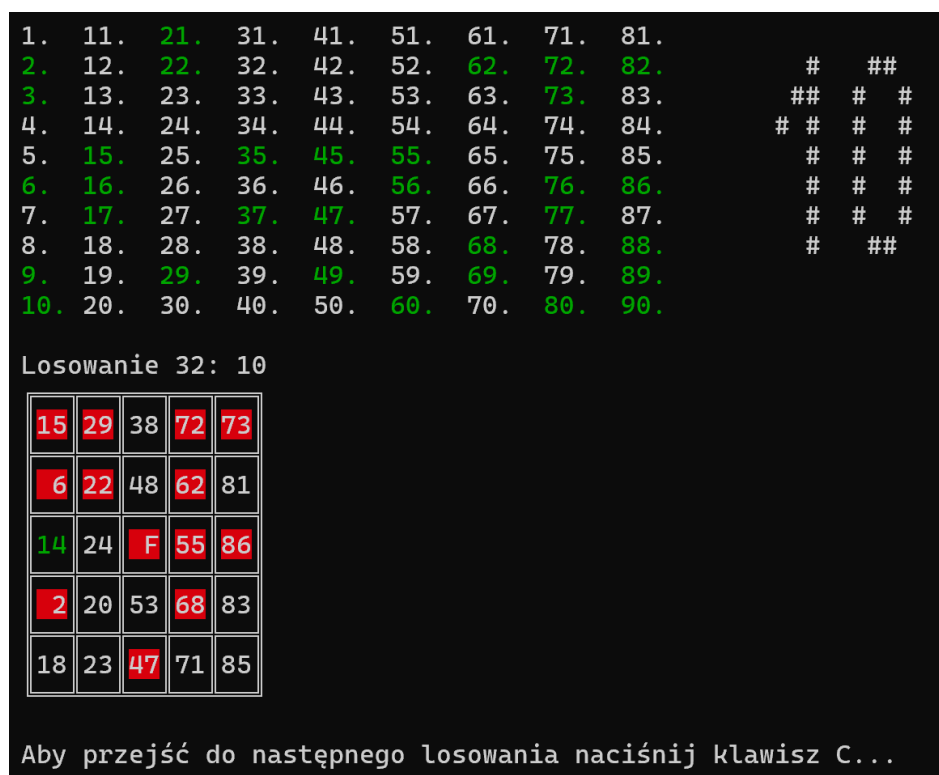
1. Opis projektu.

Projekt to implementacja znanej na całym świecie gry **Bingo**, napisanej w języku C++. Aplikacja umożliwia losowanie liczb zgodnie z zasadami Bingo, generowanie kart dla graczy oraz sprawdzanie wyników. Program wykorzystuje mechanizmy losowości, tablice do przechowywania siatek Bingo oraz podstawowe operacje wejścia/wyjścia do interakcji z użytkownikiem.

Program zapewnia wszystko co jest potrzebne do rozegrania gry. Użytkownik nie potrzebuje żadnych dodatkowych przedmiotów/programów, aby rozegrać grę przeciwko botom.

Kod jest napisany w sposób modułowy, co pozwala na jego łatwą rozbudowę, np. o tryb wieloosobowy czy dodatkowe warianty gry.

Rozgrywka nie ogranicza się jedynie do gry samemu. Dzięki zastosowanemu systemowi losowania liczb według seed'a, możliwe jest granie w trybie pseudowieloosobowym.

Rys. 1: Ekran główny gry.

2. Funkcjonalności.

Projekt wykorzystuje znaczącą ilość metod przedstawionych na wykładach.

2.1 Generowanie kart Bingo

Gracz i boty (*przeciwnicy*) dostają losowo wygenerowaną kartę Bingo, która jest tworzona według zasad:

- Plansza składa się z **5 kolumn i 5 wierszy**, a każda kolumna zawiera losowe liczby z określonych przedziałów:
 - Pierwsza kolumna: (1–18)

- Druga kolumna: (19–36)
- Trzecia kolumna: (37–54),
- Czwarta kolumna: (55–72)
- Piąta kolumna: (73–90).
- Środkowe pole jest polem "FREE", czyli automatycznie możliwym do zaznaczenia w dowolnej chwili.
- Każda karta jest zapisywana w pamięci programu i wyświetlana na ekranie w czytelny sposób.

Przeciwnik #1					Przeciwnik #2				
13	25	53	72	77	4	30	39	62	90
18	22	38	56	89	11	33	47	67	85
3	26	F	58	78	16	22	F	70	89
9	32	43	68	87	6	27	44	56	81
15	21	44	59	76	8	36	43	63	73

Rys. 2: Widok kart przeciwników

2.2 Losowanie liczb

Gra losuje kolejne liczby z zakresu 1-90 w sposób unikalny (nie mogą się powtarzać w jednej rundzie). Losowanie jest obsługiwane przez moduł generowania liczb pseudolosowych. Wylosowane liczby stają się możliwe do zaznaczenia na kartach graczy.

1.	11.	21.	31.	41.	51.	61.	71.	81.			
2.	12.	22.	32.	42.	52.	62.	72.	82.	##	#	#
3.	13.	23.	33.	43.	53.	63.	73.	83.	#	#	#
4.	14.	24.	34.	44.	54.	64.	74.	84.		#	#
5.	15.	25.	35.	45.	55.	65.	75.	85.	##		##
6.	16.	26.	36.	46.	56.	66.	76.	86.		#	#
7.	17.	27.	37.	47.	57.	67.	77.	87.	#	#	#
8.	18.	28.	38.	48.	58.	68.	78.	88.	##		#
9.	19.	29.	39.	49.	59.	69.	79.	89.			
10.	20.	30.	40.	50.	60.	70.	80.	90.			
Losowanie 33: 34											

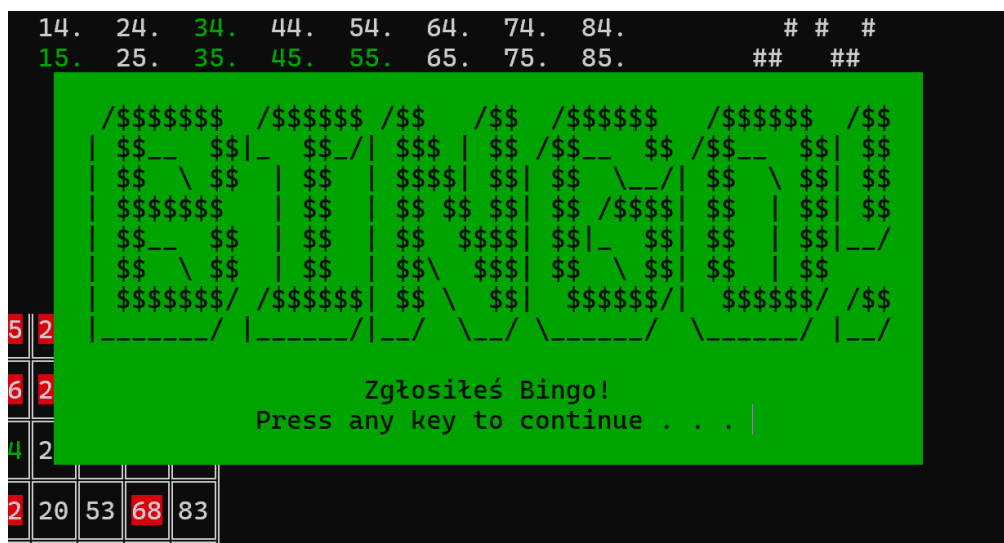
Rys. 3: Widok ekranu z wylosowaną liczbą

2.3 Sprawdzanie zwycięzcy

Po ogłoszeniu przez któregoś z graczy „Bingo”, program weryfikuje, czy dany gracz spełnia warunki wygranej, czyli czy na jego karcie pojawiła się kompletna linia:

- **Pozioma** – wszystkie pola w jednym wierszu są zakreślone.
- **Pionowa** – wszystkie pola w jednej kolumnie są zakreślone.
- **Przekątna** – ukośna linia (od lewego górnego do prawego dolnego rogu lub odwrotnie) jest zakreślona.

Jeżeli którykolwiek z tych warunków zostanie spełniony, a użytkownik zgłosi „Bingo” program ogłasza wygraną.

Rys. 4: Zgłoszenie Bingo przez gracza

2.4 Tryby gry

Aplikacja obsługuje dwa tryby gry:

- Tryb jednoosobowy – Użytkownik może wybrać ilość przeciwników na którą chciałby zagrać. Im więcej przeciwników, tym większa szansa, że któryś spełni warunki do ogłoszenia „Bingo”, co powoduje zakończenie gry przegraną przez gracza.
- Tryb wieloosobowy – Użytkownik może na dwóch klientach gry wpisać ten sam seed gry na ekranie ustawień. Powoduje to taką samą sekwencję losowych liczb, ale różne karty do gry. Dzięki synchronizacji przechodzenia do następnego losowania pomiędzy graczami możliwa jest gra o to, kto szybciej zgłosi Bingo na swoim kliencie.

```
int losowaSeed(unsigned int seed, unsigned int przedzial1, unsigned int przedzial2) {  
    mt19937 generator(seed);  
    uniform_int_distribution<int> distribution(przedzial1, przedzial2);  
    return distribution(generator);  
}
```

Rys. 5: Kod losowania liczb według seed'a

2.5 Obsługa plików

- Program może zapisywać wyniki graczy do pliku tekstowego, co umożliwia trwałe zapisanie najlepszych wyników.
- W menu istnieje możliwość wczytania z pliku listy 10 najlepszych graczy.

```
Najwyższe wyniki:
1. Weronika 39 losowań
2. Mateusz 42 losowań
3. Paweł 45 losowań
4. Woda 53 losowań
5. Jan 56 losowań
6. Maks 64 losowań
Press any key to continue . . .
```

Rys. 6: Ekran najwyższych wyników wczytany z pliku.

2.6 Struktura kodu i podział na wiele plików

Plik	Opis funkcjonalności
ProjektBingo.cpp	Miejsce wejścia programu, to tutaj znajduje się funkcja main(); która ustawia odpowiednie opcje konsoli i wywołuje menu główne.
Gra.cpp	Obsługuje mechanikę gry: losowanie liczb, sprawdzanie warunków zwycięstwa, wyświetlanie wyników, wyświetlanie kart.
Menu.cpp	Zawiera menu gry, pozwalające wybrać tryb rozgrywki, przeczytać instrukcje lub zakończyć program.
Funkcje.cpp	Implementuje funkcje pomocnicze, np. wyświetlanie liczb dużą czcionką lub obsługę przycisków z klawiatury.
Random.cpp	Odpowiada za generowanie liczb losowych.
Przeciwnicy.cpp	Zawiera funkcje wyświetlającą karty przeciwników na ekranie w celu ich sprawdzenia.
ObslugaPlikow.cpp	Obsługuje zapis i odczyt danych z plików.
Header.h	Plik nagłówkowy zawierający definicje struktur, stałych i funkcji używanych w programie.

3. Przebieg realizacji.

Prace nad projektem rozpoczęły się od inspiracji, którą była gra Bloxy Bingo. Zacząłem od dokładnego poznania zasad gry w Bingo, oszacowania poziomu skomplikowania implementacji gry w C++ i zastanowienia się, czy za pomocą konsoli możliwe jest

odtworzenie angażującej rozgrywki. Podczas tworzenia gry starałem się stosować funkcje i biblioteki zaprezentowane podczas wykładów.

Same prace nad kodem rozpoczęły się 17 listopada 2024 od stworzenia menu głównego i funkcji losującej liczby. Ważnym punktem tego etapu było zabezpieczenie wszystkich wejść przed niewłaściwymi danymi (np. zabezpieczenie przed wpisaniem znaku do zmiennej typu int).

```
void menuGlowne() { //Menu glowne gry, wybor opcji

    wyczyszcEkranANSI();
    cout << " \033[1B\033[56D";
    cout << " /$$$$$$ /$$$$$ /$$ /$$ /$$$$$ /$$$$$ /$$ \033[1B\033[56D";
    cout << " | $$__ $$ | $$_ /| $$$ | $$ /$__ $$ /$__ $$ | $$ \033[1B\033[56D";
    cout << " | $$ \ $ $ | $ $ | $$$$ $ $ | $ $ \_ /| $ $ \ $ $ | $ $ \033[1B\033[56D";
    cout << " | $$$$ $ $ | $ $ | $ $ $ $ $ | $ $ /$$$ $ $ | $ $ | $ $ \033[1B\033[56D";
    cout << " | $$__ $$ | $ $ | $ $ $$$$ $ $ | $ $ | $ $ | $ $ \_ / \033[1B\033[56D";
    cout << " | $ $ \ $ $ | $ $ | $ $ \ $ $ | $ $ \ $ $ | $ $ | $ $ \033[1B\033[56D";
    cout << " | $$$$ $ / /$$$ $ $ | $ $ \ $ $ | $$$$ $ / $$$$ $ / /$ $ \033[1B\033[56D";
    cout << " |-----|-----|_| \_ / \_ / \_ / \_ / \_ / \_ / \_ / \033[1B\033[56D";
    cout << " \033[1B\033[56D";
    cout << endl;
    cout << "1. Graj!" << endl;
    cout << "2. Instrukcja" << endl;
    cout << "3. Top 10 wyników" << endl;
    cout << "4. Wyjdź" << endl;
    cout << endl;
    cout << "Twój wybór: ";

    int wybor = 0; //wybor uzytkownika opcji w menu
    while (true) {
        cin >> wybor;
        if (cin.fail()) {
            cin.clear();
            cin.ignore(numeric_limits<streamsize>::max(), '\n');
            cout << "Wybierz poprawną opcję!" << endl;
            system("pause");
            return;
        }
    }
}
```

Rys. 7: Kod menu głównego i zabezpieczenia przed błędami.

Krytycznym momentem w trakcie tworzenia programu było poznanie sekwencji specjalnych ANSI, które umożliwiły czyszczenie całego ekranu, zmianę koloru tekstu, czy przesuwanie kursora. Sprawilo to, że menu zaczęło być bardziej czytelne, a na późniejszym etapie umożliwiło ustawienie elementów w odpowiednich miejscach. Kolory umożliwiły zakreslanie liczb i stworzenie kursora gracza. Kody ANSI umożliwiły też naprawienie problemu migającego ekranu, za pomocą przesuwania kursora i wypisywania tylko danych które się zmieniają, bez czyszczenia ekranu za każdym wywołaniem funkcji.

```
void ustawPozycjeKursora(int x, int y) { //ust
    // Sekwencja ANSI: "\033[y;xH"
    cout << "\033[" << y << ";" << x << "H";
}
```

Rys. 8: Funkcja wykorzystująca sekwencję ANSI.

Następnie dodany został sam ekran gry. Powstała funkcja wypisująca listę wylosowanych liczb, liczba wylosowana w tym konkretnym losowaniu zostaje napisana dużą czcionką po prawej stronie ekranu, a na dole została dodana karta gracza.

```
/*WYPISANIE TABLICZ LICZB ZAZNACZONYCH*/
for (size_t i = 0; i <= 8; i++)
{
    for (size_t j = 1; j <= 10; j++)
    {
        ustawPozycjeKursora(i*5, j);
        if (kontynuacjaGry.wylosowaneLiczby[(i * 10) + j] == 1) {
            cout << "\033[32m" << ((i * 10) + j) << ".\033[0m"; //jak liczba jest zaznaczona to jest ona kolorowana
        }
        else {
            cout << ((i * 10) + j) << ".";
        }
    }
    cout << "\n";
}
```

Rys. 9: Kod wypisania listy liczb na ekran.

Nadszedł najwyższy moment, aby dodać elementy, które sprawią, że program będzie można nazwać grą. Została zaimplementowana funkcja wczytująca znaki z klawiatury użytkownika, która wykonuje konkretnie zadaną czynność. (np. strzałki przesuwają kursor po ekranie). Na tym etapie powstała też główna struktura, która przechowuje wszystkie informacje o karcie (*wylosowane numery; liczby, które zostały zakreślane; pozycje kursora; funkcje sprawdzającą bingo itp.*) Okazała się ona jednym z najważniejszych elementów obsługi mechaniki gry. Wprowadziłem możliwość zaznaczania numerów które zostały uprzednio wylosowane. Na tym etapie w grę można było grać samemu ze sobą.

```
/*Główna struktura karty do Bingo*/
struct KartaBingo {
    int wylosowaneNumery[25]; //tablica 25 liczb na karcie
    int pozX = 0; //pozycja kursora w osi X
    int pozY = 0; //pozycja kursora w osi Y
    int pozycjaNaEkranieX = 0; //pozycja okienka z gra na ekranie w osi X
    int pozycjaNaEkranieY = 0; //pozycja okienka z gra na ekranie w osi Y
    int zaznaczoneNumery[25]; //tablica liczb ktore zostaly zaznaczone przez gracza/bota
    bool czyBingo = false; //czy gracz/bot zglosil Bingo

    void zaznaczNumer(int numeryDoZaznaczenia[]) { //funkcja zaznacza numer na karcie ktory zostal juz wylosowany
        if (numeryDoZaznaczenia[wylowaneNumery[(pozY * 5) + pozX]] || wylosowaneNumery[(pozY * 5) + pozX] == 100)
        {
            zaznaczoneNumery[(pozY * 5) + pozX] = 1;
        }
    }
}
```

Rys. 10: Początek struktury KartaBingo.

Aby zapewnić rywalizację, na tym etapie zostali wprowadzeni przeciwnicy. Każdy z przeciwników (którzy są kontrolowani przez boty) otrzymuje kartę do gry w Bingo. Program sam zaznacza im wylosowane numery. Karty wrogów w każdym momencie można podglądać klikając klawisz „P” na klawiaturze. Zapewnia to transparentną rywalizację i dreszczyk emocji, gdy widzimy, że jednemu z przeciwników brakuje tylko jednej liczby do ogłoszenia Bingo. Została wprowadzona sama możliwość zgłoszenia Bingo i skończenia gry.

```

/*Generowanie przeciwnikow*/
KartaBingo* przeciwnicy = new KartaBingo[liczbaPrzeciwnikow]; //dynamiczna alokacja tablicy
for (size_t i = 0; i < liczbaPrzeciwnikow; i++)
{
    przeciwnicy[i].wygenerujNumery();
    przeciwnicy[i].pozycjaNaEkranieX = 20*i;
    przeciwnicy[i].pozycjaNaEkranieY = 4;
    przeciwnicy[i].wylosowaneNumery[12] = 100; //ustawienie "Free" na srodku planszy
}

```

Rys. 11: Generowanie kart przeciwników, dynamiczna alokacja pamięci.

Ostatnim etapem było wprowadzenie obsługi plików. Umożliwiło to trwałe zapisywanie najlepszych wyników i późniejsze ich wyświetlanie na ścianie chwały. Przy okazji została wprowadzona funkcja wykrywająca uszkodzenie pliku, która umożliwia zresetowanie jego zawartości w przypadku uszkodzenia formatu zapisywanych danych.

```

catch (...) { //Gdy cos jest nie tak z formatem pliku, nastepuje wyswietlenie komunikatu o uszkodzeniu pliku
    cout << "Plik jest uszkodzony. Czy zresetować zawartość pliku? (T/N)"<< endl;
    char reset;
    cin >> reset;
    if (reset == 'T' || reset == 't') { //Wybor czy zresetowac zawartosc pliku.
        plik.close();
        plik.open(nazwaPliku, ios::out); /*Stworzenie pustego pliku*/
        plik << "";
        plik.close();
        cout << "Plik został wyczyszczony.";
        return wczytajZPliku(nazwaPliku);
    }
    else {
        cout << "Plik NIE został wyczyszczony." << endl;
        vector<pobraneDaneZPliku> pusty;
        plik.close();
        return pusty;
    }
    break;
}

```

Rys. 12: Funkcja czyszcząca plik w przypadku stwierdzenia uszkodzenia.

Po przeprowadzeniu kilkunastu gier testowych i licznych testach w ekstremalnych warunkach stwierdziłem brak błędów skutkujących niemożliwością dalszej gry.

Ostateczna wersja gry zapewnia płynną, bezproblemową i przyjemną grę, a wygenerowani przeciwnicy umożliwili rywalizację i radość z wygranej.

4. Instrukcja użytkownika.

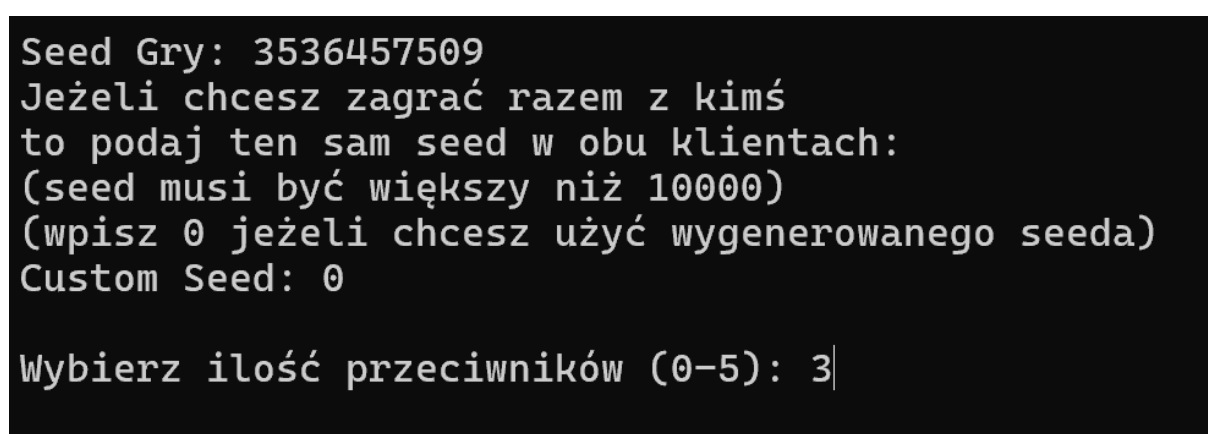
Program po uruchomieniu wita nas menu głównym. Do wyboru mamy cztery opcje:

- Rozpoczęcie gry,
- Wyświetlenie instrukcji,
- Wyświetlenie top 10 wyników,
- Wyjście i zakończenie pracy programu.

Rys. 13: Menu główne.

Wybranie opcji nr 1 przenosi nas do ekranu ustawień w którym możemy wybrać seed, po którym losowana jest sekwencja liczb. Wpisanie tego samego seed'a na dwóch klientach umożliwia grę kilku osób. Sekwencja losowanych liczb będzie taka sama, natomiast liczby na kartach będą różne. Wystarczy, że gracze zsynchronizują przechodzenie do następnego losowania, i będą grać tak długo aż któryś z nich nie wygra. Na tym ekranie następuje również wybór ilości przeciwników. Im więcej przeciwników, tym gra jest trudniejsza, bo jest większe prawdopodobieństwo, że któryś z botów osiągnie warunki do ogłoszenia Bingo przed nami.

Rys. 14: Ekran ustawień.

4.1 Cel gry

Celem gry jest zakreślenie określonego wzoru na swojej karcie Bingo poprzez zaznaczanie losowo wywoływanych numerów.

Wzory: Linia pozioma, linia pionowa, linia ukośna *(w każdej linii musi znajdować się 5 zakreślonych numerów, żeby zgłosić Bingo)*

4.2 Przebieg gry

Program losuje numer, który zostaje ogłoszony graczom.

Gracz sprawdza swoją kartę. Jeśli dany numer znajduje się na karcie, zaznacza go.

Pierwszy gracz, który zaznaczy wymagany wzór, woła „Bingo!”.

4.3 Warunki wygranej

Gracz jako pierwszy musi zaznaczyć wymagany wzór i ogłosić Bingo.

Jeżeli przeciwnik jako pierwszy zawoła Bingo, wtedy następuje koniec gry i przegrana.

4.4 Sterowanie

Strzałki: Przesuwanie kursorem po karcie.

Enter: Zaznaczenie numeru *(da się go tylko zaznaczyć, jeżeli został wylosowany)*.

Klawisz C: Przejście do następnego losowania.

Klawisz B: Ogłoś Bingo! (tylko jak spełnia się warunki do ogłoszenia Bingo).

Klawisz P: Pokaż karty przeciwników.

5. Podsumowanie i wnioski.

Projekt gry w Bingo okazał się znacznie bardziej wymagającym przedsięwzięciem niż przypuszczałem. Realizacja go ukazała mi praktyczne zastosowania wskaźników i struktur w C++.

Stworzenie dobrze działających funkcji wymagało dużego wysiłku, aby wyobrazić sobie w jaki sposób zachowa się dana funkcja w takiej formie. Na praktycznym przykładzie mogłem doświadczyć jak ważna jest dynamiczna alokacja pamięci i jak istotnym elementem każdego bardziej skomplikowanego projektu są wskaźniki. Tworzenie przeciwników sprawiło, że musiałem zacząć myśleć wielozadaniowo. W danym momencie wykonywała się

więcej niż jedna funkcja, co zmuszało do dokładniejszego przeanalizowania co się dzieje, w przypadku stwierdzenia problemu.

Jednym z najfajniejszych momentów tworzenia projektu było naprawianie błędów. Wymagało to wiele wysiłku, ale naprawienie nawet najmniejszego błędu wywoływało radość na twarzy. Odznaczenie jednego błędu na liście stanowiło rzeczywistą wizualizację postępów, jakie poczyniłem tworząc grę.

Dzięki temu projektowi poszerzyłem swoje umiejętności nie tylko kodowania, lecz też obsługi systemów kontroli wersji (*w moim przypadku GitHuba*), gdzie relacjonowałem wszystkie swoje postępy.

Uwaga – Program był testowany i tworzony na systemie Windows. Uruchomienie projektu na innym systemie może skutkować nieoczekiwanym zachowaniem. Podczas korzystania z Visual Studio wymagane jest ustawienie kodowania utf-8 w konsoli w celu poprawnego wyświetlania znaków. Instrukcja ustawienia kodowania w Visual Studio znajduje się na stronie Microsoftu. Link: <https://learn.microsoft.com/pl-pl/cpp/build/reference/utf-8-set-source-and-executable-character-sets-to-utf-8?view=msvc-170>